

II

(Ανακοινώσεις)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

4η τροποποίηση του προσωρινού πλαισίου για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου COVID-19 και τροποποίηση του παραρτήματος της ανακοίνωσης της Επιτροπής προς τα κράτη μέλη για την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη βραχυπρόθεσμη ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων

(2020/C 340 I/01)

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Στις 19 Μαρτίου 2020 η Επιτροπή εξέδωσε την ανακοίνωση με τίτλο «Προσωρινό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου COVID-19»⁽¹⁾ («προσωρινό πλαίσιο»). Στις 3 Απριλίου 2020 η Επιτροπή εξέδωσε μια πρώτη τροποποίηση για να επιτραπεί η χορήγηση ενισχύσεων ώστε να επιταχυνθούν η έρευνα, οι δοκιμές και η παραγωγή προϊόντων σχετικών με την COVID-19, να προστατευτούν οι θέσεις εργασίας και να στηριχθεί περαιτέρω η οικονομία κατά την τρέχουσα κρίση⁽²⁾. Στις 8 Μαΐου 2020 εξέδωσε δεύτερη τροποποίηση για να διευκολυνθεί περαιτέρω η πρόσβαση σε κεφάλαια και ρευστότητα για τις επιχειρήσεις που πλήττονται από την κρίση⁽³⁾. Στις 29 Ιουνίου 2020, ενέκρινε τρίτη τροποποίηση για την περαιτέρω στήριξη των πολύ μικρών, μικρών και νεοφυών επιχειρήσεων και την παροχή κινητήρων για ιδιωτικές επενδύσεις⁽⁴⁾.
2. Τα μέτρα ενίσχυσης που καλύπτονται από το προσωρινό πλαίσιο εξασφαλίζουν κατάλληλη ισορροπία μεταξύ των θετικών τους επιπτώσεων όσον αφορά την παροχή βοήθειας στις επιχειρήσεις και των ενδεχόμενων αρνητικών επιπτώσεων στον ανταγωνισμό και τις συναλλαγές στην εσωτερική αγορά. Με στοχευμένη και αναλογική εφαρμογή του ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων από την ΕΕ διασφαλίζεται ότι τα εθνικά μέτρα στήριξης βοηθούν αποτελεσματικά τις πληγείσες επιχειρήσεις κατά τη διάρκεια της έξαρσης της νόσου COVID-19, ενώ παράλληλα περιορίζονται οι αδικαιολόγητες στρεβλώσεις στην εσωτερική αγορά της ΕΕ, διατηρείται η ακεραιότητά της και εξασφαλίζονται ισότιμοι όροι ανταγωνισμού. Τούτο θα συμβάλει στη συνέχιση της οικονομικής δραστηριότητας κατά τη διάρκεια της έξαρσης της νόσου COVID-19 και θα προσφέρει στην οικονομία ένα ισχυρό εφελτήριο ανάκαμψης από την κρίση, λαμβανομένης υπόψη της σημασίας που ενέχει η επίτευξη τόσο της πράσινης όσο και της ψηφιακής μετάβασης, σύμφωνα με τους στόχους της ΕΕ.
3. Στόχος της παρούσας ανακοίνωσης είναι η παράταση των μέτρων που προβλέπονται στο προσωρινό πλαίσιο έως τις 30 Ιουνίου 2021 και, όσον αφορά το τμήμα 3.11, έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2021· ο προσδιορισμός πρόσθετων προσωρινών μέτρων κρατικής ενίσχυσης (ενίσχυση υπό μορφή στήριξης για μη καλυπτόμενες πάγιες δαπάνες) και η αποσαφήνιση και η τροποποίηση των προϋποθέσεων για ορισμένα προσωρινά μέτρα κρατικής ενίσχυσης τα οποία η Επιτροπή θεωρεί συμβατά με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) υπό το πρίσμα της έξαρσης της νόσου COVID-19. Η παρούσα ανακοίνωση αποσκοπεί επίσης στην τροποποίηση του καταλόγου των χωρών με εμπορεύσιμους κινδύνους στο παράρτημα της ανακοίνωσης της Επιτροπής προς τα κράτη μέλη για την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη βραχυπρόθεσμη ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων («STEC») ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής, της 19ης Μαρτίου 2020, C(2020)1863, ΕΕ C 091I της 20.3.2020, σ. 1.

⁽²⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής, της 3ης Απριλίου 2020, C(2020)2215, ΕΕ C 112I της 4.4.2020, σ. 1.

⁽³⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής, της 8ης Μαΐου 2020, C(2020)3156, ΕΕ C 164 της 13.5.2020, σ. 3.

⁽⁴⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής, της 29ης Ιουνίου 2020, C(2020)4509, ΕΕ C 218 της 2.7.2020, σ. 3.

⁽⁵⁾ ΕΕ C 392 της 19.12.2012, σ. 1.

4. Πρώτον, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι το προσωρινό πλαίσιο επρόκειτο αρχικά να λήξει μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020, με εξαίρεση το τμήμα 3.11, το οποίο επρόκειτο να λήξει μετά τις 30 Ιουνίου 2021. Το προσωρινό πλαίσιο προέβλεπε επίσης ότι η Επιτροπή θα μπορούσε να επανεξετάσει το προσωρινό πλαίσιο πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2020 για σημαντικούς λόγους πολιτικής ανταγωνισμού ή οικονομικούς λόγους.
5. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή αξιολόγησε τη συνεχιζόμενη ανάγκη για ενίσχυση βάσει του προσωρινού πλαισίου, προκειμένου να αποφασίσει κατά πόσον ήταν αναγκαία η διατήρησή του μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020. Ειδικότερα, η Επιτροπή εξέτασε τους ακόλουθους παράγοντες: αφενός, την εξέλιξη της οικονομικής κατάστασης υπό τις εξαιρετικές περιστάσεις που δημιούργησε η έξαρση της νόσου COVID-19· αφετέρου, την καταλληλότητα του προσωρινού πλαισίου ως μέσου που διασφαλίζει ότι τα εθνικά μέτρα στήριξης βοηθούν αποτελεσματικά τις πληγείσες επιχειρήσεις κατά τη διάρκεια της έξαρσης της νόσου, διατηρώντας παράλληλα την ακεραιότητα της εσωτερικής αγοράς και εξασφαλίζοντας ισότιμους όρους ανταγωνισμού.
6. Σύμφωνα με τις οικονομικές προβλέψεις του καλοκαιριού του 2020, ⁽⁶⁾ η οικονομία της ΕΕ προβλέπεται να συρρικνωθεί κατά 8,3 % το 2020, πρόκειται δηλαδή για συρρίκνωση που υπερβαίνει το 7,4 % που είχε προβλεφθεί την άνοιξη. Δεδομένου ότι η άρση των περιοριστικών μέτρων προχωρεί πιο σταδιακά από ό,τι είχε αρχικά προβλεφθεί, ο αντίκτυπος της έξαρσης της νόσου COVID-19 στην οικονομική δραστηριότητα ενδέχεται να είναι σημαντικότερος από τον αναμενόμενο. Το ΑΕΠ για τη ζώνη του ευρώ στο τέλος του 2021 αναμένεται να είναι περίπου 2 % χαμηλότερο από ό,τι στο τέλος του 2019, πριν από την κρίση, και περίπου 4,5 % κάτω από το επίπεδο του ΑΕΠ που είχε εκτιμηθεί στις χειμερινές προβλέψεις ⁽⁷⁾. Λόγω της σταδιακής άρσης των περιορισμών, αλλά και των πιο μόνιμων επιπτώσεων της έξαρσης της νόσου (π.χ. εκτεταμένες απώλειες θέσεων εργασίας και πτωχεύσεις επιχειρήσεων), η ανάκαμψη θα μπορούσε να είναι βραδύτερη και ατελής.
7. Τα κράτη μέλη αξιοποίησαν σε σημαντικό βαθμό τις δυνατότητες που παρέχει το προσωρινό πλαίσιο ως μέσο για την αντιμετώπιση των οικονομικών επιπτώσεων της έξαρσης της νόσου. Στις 16 Σεπτεμβρίου 2020, η Επιτροπή απέστειλε στα κράτη μέλη ερωτηματολόγιο που αφορούσε τον αντίκτυπο και την αποτελεσματικότητα του προσωρινού πλαισίου. Τα στοιχεία που συνέλεξε η Επιτροπή δείχνουν ότι αποτέλεσε ένα χρήσιμο πρόσθετο μέσο για τη στήριξη της οικονομίας κατά τη διάρκεια της κρίσης.
8. Ενώ το προσωρινό πλαίσιο υπήρξε χρήσιμο ως μέσο για την αντιμετώπιση των οικονομικών επιπτώσεων της έξαρσης της νόσου, η χρήση του ανέδειξε επίσης ανισότητες στην εσωτερική αγορά, κυρίως λόγω των διαφορών στο οικονομικό μέγεθος και στους προϋπολογισμούς των κρατών μελών. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι μια περιορισμένη παράταση των μέτρων που προβλέπονται στο προσωρινό πλαίσιο έως τις 30 Ιουνίου 2021 και, όσον αφορά το τμήμα 3.11, έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2021 είναι κατάλληλη για να διασφαλιστεί ότι τα εθνικά μέτρα στήριξης βοηθούν αποτελεσματικά τις πληγείσες επιχειρήσεις κατά τη διάρκεια της έξαρσης της νόσου, αλλά και για να διαφυλαχθεί η ακεραιότητα της εσωτερικής αγοράς και να εξασφαλιστούν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού. Για λόγους ασφάλειας δικαίου, η Επιτροπή θα εκτιμήσει πριν από τις 30 Ιουνίου 2021 εάν το προσωρινό πλαίσιο πρέπει να παραταθεί περαιτέρω.
9. Επιπλέον, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι, για τους σκοπούς του τμήματος 3.1, του τμήματος 3.2 και του τμήματος 3.3 του προσωρινού πλαισίου, το πραγματικό πλεονέκτημα σε μια δεδομένη χρονική στιγμή πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και να βρίσκεται πάντα εντός των συνολικών ορίων του προσωρινού πλαισίου. Τούτο σημαίνει ότι εάν, για παράδειγμα, χορηγείται σε επιχείρηση επιστρεπτέα προκαταβολή ύψους 800 000 EUR βάσει του τμήματος 3.1, όταν η εν λόγω επιστρεπτέα προκαταβολή έχει επιστραφεί πριν από τη λήξη ισχύος του προσωρινού πλαισίου, η εν λόγω επιχείρηση θα είναι και πάλι επιλέξιμη για περιορισμένα ποσά ενίσχυσης βάσει του τμήματος 3.1, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται σε αυτό. Επιπλέον, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι όταν ένα μέτρο ενίσχυσης έχει χορηγηθεί βάσει του τμήματος 3.2 ή του τμήματος 3.3 και οι όροι του έχουν προσαρμοστεί πριν από τη λήξη ισχύος του προσωρινού πλαισίου, η ενίσχυση που έχει ήδη ληφθεί και η νέα ενίσχυση πρέπει συνολικά να παραμείνουν σύμφωνες με τα όρια που καθορίζονται στο τμήμα 3.2. και στο τμήμα 3.3 και εντός των ορίων αυτών καθ' όλη τη διάρκεια του μέτρου.
10. Τα κράτη μέλη μπορούν να εξετάσουν το ενδεχόμενο να τροποποιήσουν υφιστάμενα μέτρα ενίσχυσης που έχουν εγκριθεί από την Επιτροπή βάσει του προσωρινού πλαισίου, προκειμένου να παρατείνουν την περίοδο εφαρμογής τους έως τις 30 Ιουνίου 2021 και, όσον αφορά το τμήμα 3.11, έως τις 30 Σεπτεμβρίου 2021. Τα κράτη μέλη που σχεδιάζουν να το πράξουν καλούνται να κοινοποιήσουν κατάλογο όλων των υφιστάμενων μέτρων που σκοπεύουν να τροποποιήσουν, και να παράσχουν ταυτόχρονα τις απαραίτητες πληροφορίες που παρατίθενται στο παράρτημα της παρούσας ανακοίνωσης. Αυτό θα επιτρέψει στην Επιτροπή να εκδώσει μία απόφαση που θα καλύπτει τον κατάλογο των καθεστώτων.

⁽⁶⁾ Βλ. Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Οικονομικές και χρηματοδοτικές υποθέσεις: (Ενδιάμεσες) *Θερινές προβλέψεις 2020* (Ιουλίου 2020).

⁽⁷⁾ Βλ. Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Οικονομικές και χρηματοδοτικές υποθέσεις: (Ενδιάμεσες) *Χειμερινές προβλέψεις 2020* (Φεβρουαρίου 2020).

11. Δεύτερον, ως αποτέλεσμα της έξαρσης της νόσου COVID-19, πολλές επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν προσωρινά χαμηλότερη ζήτηση η οποία δεν τους επιτρέπει να καλύψουν μέρος των πάγιων δαπανών τους. Σε πολλές περιπτώσεις, η ζήτηση αναμένεται να ανακάμψει κατά τους επόμενους μήνες, ενώ ενδέχεται να μην είναι αποτελεσματική λύση να μειώσουν το μέγεθός τους οι εν λόγω επιχειρήσεις εάν η μείωση αυτή συνεπιφέρει σημαντικό κόστος αναδιάρθρωσης. Η στήριξη των εν λόγω επιχειρήσεων με τη συνεισφορά μέρους των πάγιων δαπανών τους σε προσωρινή βάση μπορεί να αποτελέσει αποτελεσματικό μέσο για να γεφυρωθεί αυτό το μεσοδιάστημα, ώστε να αποφευχθεί η επιδείνωση του κεφαλαίου τους, να διατηρηθεί η επιχειρηματική τους δραστηριότητα και να τους δοθεί ένα ισχυρό εφαλτήριο για την ανάκαμψή τους.
12. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι τα κράτη μέλη μπορούν να εξετάσουν το ενδεχόμενο να συνεισφέρουν στις μη καλυπτόμενες πάγιες δαπάνες των εν λόγω επιχειρήσεων των οποίων η επιχειρηματική δραστηριότητα αναστάλη ή μειώθηκε ως αποτέλεσμα της πανδημίας της COVID-19. Η Επιτροπή κρίνει ότι οι ενισχύσεις που χορηγούνται στο πλαίσιο των εν λόγω μέτρων είναι δικαιολογημένες και μπορεί να θεωρηθεί ότι συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ, επί περιορισμένο χρονικό διάστημα, για την αντιμετώπιση των ευρύτερων αρνητικών οικονομικών επιπτώσεων της οικονομικής διαταραχής που προκλήθηκε από την έξαρση της νόσου COVID-19.
13. Τρίτον, το παρόν προσωρινό πλαίσιο καθορίζει τα κριτήρια βάσει των οποίων τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν συμβατή ενίσχυση υπό μορφή μετοχικών μέσων και/ή υβριδικών κεφαλαιακών μέσων σε επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες λόγω της έξαρσης της νόσου COVID-19. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή διευκρινίζει ότι τα δικαιώματα προτεραιότητας των υφιστάμενων μετόχων βάσει του σημείου 64 του προσωρινού πλαισίου δεν θα πρέπει να έχουν ως αποτέλεσμα οι υφιστάμενοι μέτοχοι να υπερβούν το μερίδιό τους στο μετοχικό κεφάλαιο του δικαιούχου πριν από την ανακεφαλαιοποίηση λόγω της νόσου COVID-19. Η Επιτροπή διευκρινίζει επίσης ότι για την έξοδο του κράτους από δικαιούχους της ανακεφαλαιοποίησης σε σχέση με τη νόσο COVID-19 μέσω του μηχανισμού που αναφέρεται στο σημείο 64 του προσωρινού πλαισίου απαιτείται η πώληση του μετοχικού κεφαλαίου του κράτους σε τιμές της αγοράς σε τρίτους αγοραστές, δηλαδή σε οντότητες άλλες από τον δικαιούχο οι οποίες δεν είναι ούτε δημόσιες αρχές ούτε δημόσιες επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 2 της οδηγίας 2006/111/EK (*).
14. Ωστόσο, επειδή ο εν λόγω μηχανισμός θα πρέπει να τηρεί την αρχή της ουδετερότητας που ορίζεται στη ΣΛΕΕ όσον αφορά τη δημόσια έναντι της ιδιωτικής ιδιοκτησίας (άρθρο 345 της ΣΛΕΕ), η Επιτροπή προσθέτει ορισμένες προσαρμογές στον εν λόγω μηχανισμό προκειμένου να διασφαλίσει ότι η έξοδος του κράτους από τις επιχειρήσεις στις οποίες το κράτος είναι υφιστάμενος μέτοχος, δηλαδή πριν από την ανακεφαλαιοποίηση λόγω της νόσου COVID-19, πραγματοποιείται υπό συνθήκες που μπορούν εύλογα να θεωρηθούν ισοδύναμες με εκείνες που ισχύουν για τις ιδιωτικές επιχειρήσεις.
15. Τα κράτη μέλη που έχουν ήδη δεσμευτεί για τη δυνατότητα εξόδου από δικαιούχους ανακεφαλαιοποίησης λόγω της νόσου COVID-19 μέσω του μηχανισμού που αναφέρεται στο σημείο 64 του προσωρινού πλαισίου, δηλαδή με πώληση της συμμετοχής τους στο μετοχικό κεφάλαιο σε τρίτους αγοραστές πλην του δικαιούχου, μπορούν να εξετάσουν το ενδεχόμενο να τροποποιήσουν υφιστάμενα μέτρα ενίσχυσης που έχουν εγκριθεί από την Επιτροπή βάσει του προσωρινού πλαισίου, προκειμένου να συμπεριλάβουν τις πρόσθετες δυνατότητες που προστίθενται με την παρούσα ανακοίνωση. Τα κράτη μέλη που σχεδιάζουν να το πράξουν καλούνται να κοινοποιήσουν κατάλογο όλων των υφιστάμενων μέτρων που σκοπεύουν να τροποποιήσουν, και να παράσχουν ταυτόχρονα τις απαραίτητες πληροφορίες που παρατίθενται στο παράρτημα της παρούσας ανακοίνωσης. Αυτό θα επιτρέψει στην Επιτροπή να εκδώσει μία απόφαση που θα καλύπτει τον κατάλογο των μέτρων.
16. Τέταρτον, η εφαρμογή του προσωρινού πλαισίου κατέδειξε την ανάγκη εισαγωγής πρόσθετων διευκρινίσεων και τροποποιήσεων σε άλλα σημεία του πλαισίου, ιδίως στο τμήμα 3.1 και στο τμήμα 3.11.
17. Τέλος, η παρούσα ανακοίνωση προβλέπει τροποποίηση του καταλόγου των χωρών με εμπορεύσιμους κινδύνους που παρατίθεται στο παράρτημα της STEC, καθώς και τροποποίηση των σχετικών διατάξεων του προσωρινού πλαισίου σχετικά με τη βραχυπρόθεσμη ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων.

(*) Οδηγία 2006/111/EK της Επιτροπής, της 16ης Νοεμβρίου 2006, για τη διαφάνεια των χρηματοοικονομικών σχέσεων μεταξύ των κρατών μελών και των δημοσίων επιχειρήσεων καθώς και για τη χρηματοοικονομική διαφάνεια εντός ορισμένων επιχειρήσεων, ΕΕ L 318 της 17.11.2006, σ. 17.

18. Η STEC προβλέπει ότι οι εμπορεύσιμοι κίνδυνοι δεν καλύπτονται από ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων με τη στήριξη των κρατών μελών. Ως συνέπεια της έξαρσης της νόσου COVID-19, η Επιτροπή διαπίστωσε, τον Μάρτιο του 2020, ότι υπάρχει έλλειψη επαρκούς ιδιωτικής ασφάλισης για βραχυπρόθεσμες εξαγωγικές πιστώσεις εν γένει και θεώρησε όλους τους εμπορικούς και πολιτικούς κινδύνους που συνδέονται με τις εξαγωγές προς τις χώρες που απαριθμούνται στο παράρτημα της STEC ως προσωρινά μη εμπορεύσιμους έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020 (*).
19. Στο πλαίσιο των συνεχιζόμενων δυσκολιών λόγω της έξαρσης της νόσου COVID-19, και σύμφωνα με τα σημεία 35 και 36 της STEC, η Επιτροπή διεξήγαγε δημόσια διαβούλευση για να αξιολογήσει τη διαθεσιμότητα βραχυπρόθεσμης ασφάλισης εξαγωγικών πιστώσεων, προκειμένου να προσδιορίσει κατά πόσον η τρέχουσα κατάσταση της αγοράς θα μπορούσε να δικαιολογήσει την παράταση της διαγραφής όλων των χωρών από τον κατάλογο των χωρών με εμπορεύσιμους κινδύνους στο παράρτημα της STEC μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020. Η Επιτροπή έλαβε σημαντικό αριθμό απαντήσεων από κράτη μέλη, ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρείες, εξαγωγείς και εμπορικές ενώσεις, οι οποίες επισήμαναν τη συνεχιζόμενη ταχεία συρρίκνωση της ιδιωτικής ικανότητας ασφάλισης πιστώσεων για εξαγωγές εν γένει. Οι περισσότερες κρατικές ασφαλιστικές εταιρείες κατέγραψαν σημαντική αύξηση του αριθμού των αιτήσεων για συμβόλαια ασφάλισης πιστώσεων για εξαγωγές προς χώρες με εμπορεύσιμους κινδύνους. Η πλειονότητα όσων απάντησαν αναμένει ότι η ασφαλιστική κάλυψη θα παραμείνει δυσéυρετη, γεγονός που υποδηλώνει ότι το 2021 μπορεί να αναμένεται ανεπαρκής διαθεσιμότητα ιδιωτικής ασφάλισης για τις εν λόγω χώρες.
20. Λαμβάνοντας υπόψη το αποτέλεσμα της δημόσιας διαβούλευσης, καθώς και τις συνολικές ενδείξεις συνέχισης του αποδιοργανωτικού αντικτύπου της νόσου COVID-19 στην οικονομία της Ένωσης στο σύνολό της, η Επιτροπή θεωρεί ότι ακόμη υπάρχει γενική έλλειψη επαρκούς ιδιωτικής ικανότητας για κάλυψη όλων των οικονομικά δικαιολογημένων κινδύνων για τις εξαγωγές σε χώρες από τον κατάλογο των χωρών με εμπορεύσιμους κινδύνους του παραρτήματος της STEC. Υπό τις περιστάσεις αυτές, η Επιτροπή θα θεωρήσει όλους τους εμπορικούς και πολιτικούς κινδύνους που συνδέονται με τις εξαγωγές προς τις χώρες που απαριθμούνται στο παράρτημα της STEC ως προσωρινά μη εμπορεύσιμους έως τις 30 Ιουνίου 2021, ήτοι για διάστημα που συμπίπτει με τη διάρκεια του προσωρινού πλαισίου. Σύμφωνα με το σημείο 36 της STEC, η Επιτροπή θα εκτιμήσει πριν από τη λήξη της προσωρινής εξαίρεσης εάν θα την παρατείνει.

2. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

21. Οι ακόλουθες τροποποιήσεις του προσωρινού πλαισίου για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό τη στήριξη της οικονομίας κατά τη διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου COVID-19 θα αρχίσουν να ισχύουν από την [...] Οκτωβρίου 2020.
22. Το σημείο 22 στοιχείο α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «α) η συνολική ενίσχυση δεν υπερβαίνει τα 800 000 EUR ανά επιχείρηση. (*) Η ενίσχυση μπορεί να χορηγείται με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων, φορολογικών πλεονεκτημάτων και πλεονεκτημάτων πληρωμών ή με άλλες μορφές όπως επιστρεπτές προκαταβολές, εγγυήσεις, δάνεια και ίδια κεφάλαια, με την προϋπόθεση ότι η συνολική ονομαστική αξία των εν λόγω μέτρων δεν υπερβαίνει το συνολικό ανώτατο όριο των 800 000 EUR ανά επιχείρηση· όλα τα αριθμητικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται είναι ακαθάριστα, δηλαδή προ της αφαίρεσης φόρων ή άλλης επιβάρυνσης·

(*) Οι ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει καθεστώτων που έχουν εγκριθεί δυνάμει του παρόντος τμήματος και οι οποίες έχουν επιστραφεί πριν από τις 30 Ιουνίου 2021 δεν λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να προσδιοριστεί κατά πόσον υπάρχει υπέρβαση του σχετικού ανώτατου ορίου.»

23. Το σημείο 22 στοιχείο δ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«δ) η ενίσχυση χορηγείται το αργότερο μέχρι τις 30 Ιουνίου 2021· (*)

(*) Εάν η ενίσχυση χορηγείται με τη μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων, η φορολογική υποχρέωση σε σχέση με την οποία χορηγείται το εν λόγω πλεονέκτημα πρέπει να έχει προκύψει το αργότερο μέχρι τις 30 Ιουνίου 2021.»

(*) Ανακοίνωση της Επιτροπής για την τροποποίηση του παραρτήματος της ανακοίνωσης της Επιτροπής προς τα κράτη μέλη σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη βραχυπρόθεσμη ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων, ΕΕ C 1011 της 28.3.2020, σ. 1.

24. Το σημείο 23 στοιχείο α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «α) η συνολική ενίσχυση δεν υπερβαίνει τις 120 000 EUR ανά επιχείρηση που δραστηριοποιείται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (*) ή τις 100 000 EUR ανά επιχείρηση που δραστηριοποιείται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων (**). (***) η ενίσχυση μπορεί να χορηγείται με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων, φορολογικών πλεονεκτημάτων και πλεονεκτημάτων πληρωμών ή με άλλες μορφές όπως επιστρεπτές προκαταβολές, εγγυήσεις, δάνεια και ίδια κεφάλαια, με την προϋπόθεση ότι η συνολική ονομαστική αξία των εν λόγω μέτρων δεν υπερβαίνει το συνολικό ανώτατο όριο των 120 000 EUR ή των 100 000 EUR ανά επιχείρηση· όλα τα αριθμητικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται είναι ακαθάριστα, δηλαδή προ της αφαίρεσης φόρων ή άλλης επιβάρυνσης·
- (*) Όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 717/2014 της Επιτροπής, της 27ης Ιουνίου 2014, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, ΕΕ L 190 της 28.6.2014, σ. 45.
- (**) Όλα τα προϊόντα που αναγράφονται στο παράρτημα Ι της ΣΔΕΕ, με εξαίρεση τα προϊόντα του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας.
- (***) Οι ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει καθεστώτων που έχουν εγκριθεί δυνάμει του παρόντος τμήματος και οι οποίες έχουν επιστραφεί πριν από τις 30 Ιουνίου 2021 δεν λαμβάνονται υπόψη προκειμένου να προσδιοριστεί κατά πόσον υπάρχει υπέρβαση του σχετικού ανώτατου ορίου.»
25. Το σημείο 25 στοιχείο γ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «γ) η εγγύηση χορηγείται μέχρι τις 30 Ιουνίου 2021 το αργότερο.»
26. Η εισαγωγική φράση στο σημείο 25 στοιχείο δ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «δ) Για τα δάνεια με ληκτότητα πέραν της 30ής Ιουνίου 2021, το συνολικό ποσό των δανείων ανά δικαιούχο δεν υπερβαίνει.»
27. Το σημείο 25 στοιχείο ε) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «ε) Για δάνεια με ληκτότητα έως την 30ή Ιουνίου 2021, το ποσό του αρχικού κεφαλαίου του δανείου μπορεί να είναι υψηλότερο από αυτό που προβλέπεται στο σημείο 25 στοιχείο δ) με την παροχή κατάλληλης αιτιολόγησης από το κράτος μέλος στην Επιτροπή και υπό την προϋπόθεση ότι εξακολουθεί να εξασφαλίζεται η αναλογικότητα της ενίσχυσης και αποδεικνύεται από το κράτος μέλος προς την Επιτροπή.»
28. Το σημείο 27 στοιχείο γ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «γ) οι δανειακές συμβάσεις υπογράφονται το αργότερο έως την 30ή Ιουνίου 2021 και περιορίζονται σε έξι έτη κατ' ανώτατο όριο, εκτός εάν προβλέπεται διαφοροποίηση σύμφωνα με το σημείο 27 στοιχείο β)»
29. Η εισαγωγική φράση στο σημείο 27 στοιχείο δ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «δ) Για τα δάνεια με ληκτότητα πέραν της 30ής Ιουνίου 2021, το συνολικό ποσό των δανείων ανά δικαιούχο δεν υπερβαίνει.»
30. Το σημείο 27 στοιχείο ε) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «ε) Για δάνεια με ληκτότητα έως την 30ή Ιουνίου 2021, το ποσό του αρχικού κεφαλαίου του δανείου μπορεί να είναι υψηλότερο από αυτό που προβλέπεται στο σημείο 27 στοιχείο δ) με την παροχή κατάλληλης αιτιολόγησης από το κράτος μέλος στην Επιτροπή και υπό την προϋπόθεση ότι εξακολουθεί να εξασφαλίζεται η αναλογικότητα της ενίσχυσης και αποδεικνύεται από το κράτος μέλος προς την Επιτροπή.»
31. Το σημείο 28 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «28. Οι ενισχύσεις υπό μορφή εγγυήσεων και δανείων σύμφωνα με το τμήμα 3.1, το τμήμα 3.2, το τμήμα 3.3 και το τμήμα 3.12 της παρούσας ανακοίνωσης μπορούν να χορηγούνται σε επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν αιφνίδια έλλειψη ρευστότητας άμεσα ή μέσω πιστωτικών ιδρυμάτων και άλλων χρηματοπιστωτικών οργανισμών ως χρηματοπιστωτικών διαμεσολαβητών. Στην τελευταία περίπτωση, πρέπει να πληρούνται οι όροι που καθορίζονται παρακάτω.»
32. Το σημείο 33 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «33. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θεωρεί ότι όλοι οι εμπορικοί και πολιτικοί κίνδυνοι που συνδέονται με τις εξαγωγές προς τις χώρες που αναγράφονται στο παράρτημα της STEC είναι προσωρινά μη εμπορεύσιμοι έως την 30ή Ιουνίου 2021.»

33. Το σημείο 35 στοιχείο α) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «α) οι ενισχύσεις χορηγούνται με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων, επιστρεπτών προκαταβολών ή φορολογικών πλεονεκτημάτων έως την 30ή Ιουνίου 2021.»
34. Το σημείο 37 στοιχείο β) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «β) η ενίσχυση χορηγείται με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων, φορολογικών πλεονεκτημάτων ή επιστρεπτών προκαταβολών έως την 30ή Ιουνίου 2021.»
35. Το σημείο 39 στοιχείο β) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «β) η ενίσχυση χορηγείται με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων, φορολογικών πλεονεκτημάτων ή επιστρεπτών προκαταβολών έως την 30ή Ιουνίου 2021.»
36. Το σημείο 41 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «41. Η Επιτροπή θα θεωρήσει ότι τα καθεστώτα ενισχύσεων που συνίστανται σε προσωρινή αναβολή της καταβολής φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, τα οποία εφαρμόζονται σε επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολούμενων ατόμων) που πλήττονται ιδιαίτερα από την έξαρση της νόσου COVID-19, για παράδειγμα σε συγκεκριμένους τομείς, περιφέρειες ή σε εταιρείες ορισμένου μεγέθους, συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ. Αυτό ισχύει επίσης για τα μέτρα που προβλέπονται σε σχέση με τις φορολογικές υποχρεώσεις και τις υποχρεώσεις κοινωνικής ασφάλισης με σκοπό τη χαλάρωση των περιορισμών ρευστότητας που αντιμετωπίζουν οι δικαιούχοι, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, της αναβολής των πληρωμών που οφείλονται σε δόσεις, της ευκολότερης πρόσβασης σε προγράμματα πληρωμής φορολογικών οφειλών και της χορήγησης περιόδων απαλλαγής από τόκους, της αναστολής της εισπραξης φορολογικών οφειλών και της ταχείας επιστροφής φόρων. Η ενίσχυση χορηγείται πριν από τις 30 Ιουνίου 2021 και η καταληκτική ημερομηνία για την αναβολή δεν είναι μεταγενέστερη της 31ης Δεκεμβρίου 2022.»
37. Το σημείο 48 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «48. Τα μέτρα ανακεφαλαιοποίησης λόγω της νόσου COVID-19 χορηγούνται μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2021.»
38. Το σημείο 54 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «54. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η αναλογικότητα της ενίσχυσης, το ποσό της ανακεφαλαιοποίησης λόγω της νόσου COVID-19 δεν πρέπει να υπερβαίνει το ελάχιστο αναγκαίο για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας του δικαιούχου και να περιορίζεται στην αποκατάσταση της κεφαλαιακής διάρθρωσης του δικαιούχου στην κατάσταση που βρισκόταν πριν από την έξαρση της νόσου COVID-19, δηλαδή στις 31 Δεκεμβρίου 2019. Κατά την αξιολόγηση της αναλογικότητας της ενίσχυσης, λαμβάνονται υπόψη οι κρατικές ενισχύσεις που έχουν ληφθεί ή προγραμματιστεί στο πλαίσιο της έξαρσης της νόσου COVID-19. (*)
- (*) Για τους σκοπούς του παρόντος υποτίμηματος 3.11.4, τα υβριδικά μέσα που χορηγούνται από το κράτος θα πρέπει να θεωρούνται ίδια κεφάλαια.»
39. Προστίθεται το ακόλουθο σημείο 64α:
- «64α Εάν το κράτος είναι ο μοναδικός υφιστάμενος μέτοχος, η εξόφληση της ανακεφαλαιοποίησης λόγω της νόσου COVID-19 μπορεί να λάβει την ακόλουθη μορφή, κατά παρέκκλιση του σημείου 64. Υπό την προϋπόθεση ότι έχουν παρέλθει δύο έτη από τη χορήγηση της ανακεφαλαιοποίησης λόγω της νόσου COVID-19:
- δεν απαιτείται η διαδικασία πώλησης που αναφέρεται στο σημείο 64, και
 - η ανοικτή και χωρίς διακρίσεις διαβούλευση που αναφέρεται στο σημείο 64 μπορεί να αντικατασταθεί από αποτίμηση του δικαιούχου η οποία διενεργείται από οντότητα ανεξάρτητη από τον εν λόγω δικαιούχο και από το κράτος. Εάν από την εν λόγω ανεξάρτητη αποτίμηση προκύψει θετική αγοραία αξία, το κράτος θεωρείται ότι έχει εξέλθει από την ανακεφαλαιοποίηση λόγω της νόσου COVID-19, ακόμη και αν ο δικαιούχος παραμένει υπό κρατική ιδιοκτησία. Ωστόσο, εάν η θετική αγοραία αξία είναι χαμηλότερη από την ελάχιστη τιμή που ορίζεται στο σημείο 63, οι κανόνες διακυβέρνησης που ορίζονται στο τμήμα 3.11.6 εξακολουθούν να ισχύουν επί τέσσερα έτη μετά τη χορήγηση του μέτρου ανακεφαλαιοποίησης λόγω της νόσου COVID-19. Για μέτρα ανακεφαλαιοποίησης λόγω της νόσου COVID-19 που υπερβαίνουν τα 250 εκατ. EUR, το κράτος μέλος υποβάλλει την εν λόγω ανεξάρτητη αποτίμηση στην Επιτροπή. Η Επιτροπή μπορεί, εν πάση περιπτώσει, με δική της πρωτοβουλία, να ζητήσει την υποβολή ανεξάρτητης αποτίμησης και να την αξιολογήσει προκειμένου να διασφαλίσει τη συμμόρφωσή της με το πρότυπο που έχει οριστεί για τη διασφάλιση συναλλαγών που συνάδουν με τη συμπεριφορά της αγοράς.»

40. Προστίθεται το ακόλουθο σημείο 64β:

«64β Εάν το κράτος δεν είναι ο μοναδικός υφιστάμενος μέτοχος, η εξόφληση της ανακεφαλαιοποίησης λόγω της νόσου COVID-19 μπορεί να λάβει την ακόλουθη μορφή, εναλλακτικά προς το σημείο 64. Υπό την προϋπόθεση ότι έχουν παρέλθει δύο έτη από τη χορήγηση της ανακεφαλαιοποίησης λόγω της νόσου COVID-19:

α. Για το μέρος των ιδίων κεφαλαίων COVID-19 που θα έπρεπε να διατηρήσει το κράτος προκειμένου να αποκαταστήσει τη συμμετοχή του στο μετοχικό κεφάλαιο πριν από την ανακεφαλαιοποίηση λόγω της νόσου COVID-19, εφαρμόζεται η δυνατότητα του σημείου 64α. Εάν το κράτος πωλήσει σημαντικό μέρος των μετοχών της δικαιούχου επιχείρησης σε ιδιώτες επενδυτές μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας όπως αναφέρεται στο σημείο 64, η διαδικασία αυτή μπορεί να θεωρηθεί ανεξάρτητη αποτίμηση για τους σκοπούς του σημείου 64α.

β. Για το υπόλοιπο μέρος των ιδίων κεφαλαίων COVID-19, εφαρμόζεται το σημείο 64. Τούτο περιλαμβάνει ιδίως την ανάγκη διεξαγωγής ανταγωνιστικής διαδικασίας. Το κράτος δεν έχει τα δικαιώματα προτεραιότητας που αναφέρονται στο σημείο 64, δεδομένου ότι άσκησε ήδη το δικαίωμα αυτό κατ' εφαρμογή του στοιχείου α) ανωτέρω. (*)

Όταν η εξόφληση της ανακεφαλαιοποίησης λόγω της νόσου COVID-19 αφορά μόνον ένα τμήμα των ιδίων κεφαλαίων COVID-19, εφαρμόζονται τα στοιχεία α) και β) ανωτέρω για το εν λόγω τμήμα των ιδίων κεφαλαίων COVID-19.

(*) Παράδειγμα: Πριν από την ανακεφαλαιοποίηση, το κράτος κατέχει το 50 % της δικαιούχου επιχείρησης. Μετά την ανακεφαλαιοποίηση λόγω της νόσου COVID-19, το κράτος κατέχει το 90 % της επιχείρησης (το 10 % της συμμετοχής αφορά μετοχές που κατείχε το κράτος πριν από τη νόσο COVID-19 και το 80 % αφορά μετοχές COVID-19). Δύο έτη μετά την ανακεφαλαιοποίηση λόγω της νόσου COVID-19, το κράτος πωλεί το 40 % της επιχείρησης (ποσοστό που αντιστοιχεί στο 50 % των μετοχών COVID-19) μέσω ανταγωνιστικής διαδικασίας σε ιδιώτες επενδυτές (με θετική αγοραία αξία), κατ' εφαρμογή του σημείου 64β στοιχείο β). Το κράτος διατηρεί το υπόλοιπο μέρος κατ' εφαρμογή του σημείου 64β στοιχείο α). Η πώληση είναι παρόμοια με ανεξάρτητη αποτίμηση της εταιρείας. Το κράτος θεωρείται ότι έχει εξοφλήσει την ανακεφαλαιοποίηση λόγω της νόσου COVID-19, δεδομένου ότι το μέρος των μετοχών COVID-19 που διατηρεί αποκαθιστά τη συμμετοχή του στα προ της νόσου COVID-19 επίπεδα, δηλαδή 50 %, και ισοδυναμεί με άσκηση από το κράτος του δικαιώματος προτεραιότητάς του βάσει του σημείου 64. Εάν η αγοραία τιμή των μετοχών COVID-19 είναι χαμηλότερη από την ελάχιστη τιμή που ορίζεται στο σημείο 63, οι κανόνες διακυβέρνησης που ορίζονται στο τμήμα 3.11.6 εξακολουθούν να ισχύουν επί δύο ακόμη έτη.»

41. Προστίθεται το ακόλουθο τμήμα:

«3.12 Ενισχύσεις υπό μορφή στήριξης για μη καλυπτόμενες πάγιες δαπάνες

86. Τα κράτη μέλη μπορούν να εξετάσουν το ενδεχόμενο να συνεισφέρουν στις μη καλυπτόμενες πάγιες δαπάνες των εν λόγω επιχειρήσεων των οποίων η επιχειρηματική δραστηριότητα ανεστάλη ή μειώθηκε ως αποτέλεσμα της πανδημίας της COVID-19.

87. Εάν τα εν λόγω μέτρα συνιστούν ενίσχυση, η Επιτροπή θα θεωρήσει ότι συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Η ενίσχυση χορηγείται το αργότερο στις 30 Ιουνίου 2021 και καλύπτει μη καλυπτόμενες πάγιες δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν κατά την περίοδο μεταξύ 1ης Μαρτίου 2020 και 30ής Ιουνίου 2021, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια μέρους της εν λόγω περιόδου («επιλέξιμη περίοδος»).

β. Η ενίσχυση χορηγείται βάσει καθεστώτος σε επιχειρήσεις που κατά τη διάρκεια της επιλέξιμης περιόδου υφίστανται μείωση του κύκλου εργασιών κατά τουλάχιστον 30 % σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του 2019. (*)

γ. Μη καλυπτόμενες πάγιες δαπάνες είναι οι πάγιες δαπάνες που πραγματοποίησαν οι επιχειρήσεις κατά τη διάρκεια της επιλέξιμης περιόδου οι οποίες δεν καλύπτονται ούτε από τα κέρδη (δηλαδή έσοδα μείον μεταβλητές δαπάνες) κατά την ίδια περίοδο ούτε από άλλες πηγές, όπως ασφάλιση, προσωρινά μέτρα ενίσχυσης που καλύπτονται από την παρούσα ανακοίνωση ή στήριξη από άλλες πηγές. (**) Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 70 % των μη καλυπτόμενων πάγιων δαπανών, με εξαίρεση τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις (κατά την έννοια του παραρτήματος I του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία), όπου η ένταση ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 90 % των μη καλυπτόμενων πάγιων δαπανών. Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου, οι ζημιές των επιχειρήσεων, όπως εμφανίζονται στις καταστάσεις κερδών και

ζημιών τους, κατά τη διάρκεια της επιλέξιμης περιόδου (***) θεωρείται ότι συνιστούν μη καλυπτόμενες πάγιες δαπάνες. Οι ενισχύσεις στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου μπορούν να χορηγούνται βάσει των προβλεπόμενων ζημιών, ενώ το τελικό ποσό της ενίσχυσης προσδιορίζεται μετά την πραγματοποίηση των ζημιών βάσει ελεγμένων λογαριασμών ή, με κατάλληλη αιτιολόγηση που παρέχεται από το κράτος μέλος στην Επιτροπή (για παράδειγμα σε σχέση με τα χαρακτηριστικά ή το μέγεθος συγκεκριμένων τύπων επιχειρήσεων), βάσει φορολογικών λογαριασμών. Κάθε πληρωμή που υπερβαίνει το τελικό ποσό της ενίσχυσης ανακτάται·

- δ. Εν πάση περιπτώσει, η συνολική ενίσχυση δεν υπερβαίνει τα 3 εκατ. EUR ανά επιχείρηση. Η ενίσχυση μπορεί να χορηγείται με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων, εγγυήσεων και δανείων, με την προϋπόθεση ότι η συνολική ονομαστική αξία των εν λόγω μέτρων δεν υπερβαίνει το συνολικό ανώτατο όριο των 3 εκατ. EUR ανά επιχείρηση· όλα τα αριθμητικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται είναι ακατάριστα, δηλαδή προ της αφαίρεσης φόρων ή άλλης επιβάρυνσης·
- ε. οι ενισχύσεις στο πλαίσιο του μέτρου αυτού δεν σωρεύονται με άλλες ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες·
- στ. η ενίσχυση δεν μπορεί να χορηγείται σε επιχειρήσεις που ήταν ήδη προβληματικές (κατά την έννοια του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία (****) την 31η Δεκεμβρίου 2019. Κατά παρέκκλιση των ανωτέρω, μπορούν να χορηγηθούν ενισχύσεις σε πολύ μικρές ή μικρές επιχειρήσεις (κατά την έννοια του παραρτήματος I του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία) που ήταν ήδη προβληματικές στις 31 Δεκεμβρίου 2019, υπό την προϋπόθεση ότι δεν υπάγονται σε συλλογική διαδικασία αφερεγγυότητας βάσει του εθνικού δικαίου και δεν έχουν λάβει ενίσχυση διάσωσης (****) ή ενίσχυση αναδιάρθρωσης (*****).

- (*) Η περίοδος αναφοράς είναι μια περίοδος του 2019, ανεξάρτητα από το αν η επιλέξιμη περίοδος είναι το 2020 ή το 2021.
- (**) Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου, ως δαπάνες νοούνται οι πάγιες και οι μεταβλητές δαπάνες: οι πρώτες πραγματοποιούνται ανεξάρτητα από το επίπεδο της παραγωγής, ενώ οι δεύτερες εξαρτώνται από το επίπεδο της παραγωγής.
- (***) Οι εφάπαξ ζημίες απομείωσης δεν περιλαμβάνονται στον υπολογισμό των ζημιών βάσει της παρούσας διάταξης.
- (****) Όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 18 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης, (ΕΕ L 187 της 26.6.2014, σ. 1).
- (*****) Εναλλακτικά, εάν έχουν λάβει ενίσχυση διάσωσης, έχουν αποπληρώσει το δάνειο ή λύσει τη σύμβαση εγγύησης κατά τη χορήγηση της ενίσχυσης βάσει της παρούσας ανακοίνωσης.
- (******) Εναλλακτικά, εάν έχουν λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης, δεν υπόκεινται πλέον σε σχέδιο αναδιάρθρωσης κατά τη χορήγηση της ενίσχυσης βάσει της παρούσας ανακοίνωσης.»

42. Τα σημεία 86-94 αριθμούνται εκ νέου ως σημεία 88-96.

43. Το σημείο 88 αριθμείται εκ νέου ως σημείο 90 και αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«90. Έως τις 30 Ιουνίου 2021, τα κράτη μέλη πρέπει να διαβιβάσουν στην Επιτροπή κατάλογο των μέτρων που εφαρμόστηκαν στο πλαίσιο των καθεστώτων που εγκρίθηκαν βάσει της παρούσας ανακοίνωσης.»

44. Το σημείο 91 αριθμείται εκ νέου ως σημείο 93 και αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«93. Η Επιτροπή εφαρμόζει την παρούσα ανακοίνωση από τις 19 Μαρτίου 2020, λαμβανομένων υπόψη των οικονομικών επιπτώσεων της έξαρσης της νόσου COVID-19, οι οποίες επέβαλαν τη λήψη άμεσων μέτρων. Η παρούσα ανακοίνωση δικαιολογείται από τις τρέχουσες εξαιρετικές περιστάσεις και θα παύσει να εφαρμόζεται μετά τις 30 Ιουνίου 2021, με εξαίρεση το τμήμα 3.11, το οποίο θα παύσει να εφαρμόζεται μετά τις 30 Σεπτεμβρίου 2021. Έπειτα από συνεννόηση με τα κράτη μέλη, η Επιτροπή θα επανεξετάσει όλα τα τμήματα της παρούσας ανακοίνωσης πριν από τις 30 Ιουνίου 2021 για σημαντικούς λόγους πολιτικής ανταγωνισμού ή οικονομικούς λόγους. Εφόσον το κρίνει σκόπιμο, η Επιτροπή μπορεί να παράσχει περαιτέρω διευκρινίσεις σχετικά με ορισμένα συγκεκριμένα σημεία της προσέγγισής της.»

3. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ STEC

45. Η ακόλουθη τροποποίηση της STEC θα ισχύσει έως τις 30 Ιουνίου 2021:

— Το παράρτημα της STEC αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Κατάλογος χωρών με εμπορεύσιμους κινδύνους

Η Επιτροπή θεωρεί ότι όλοι οι εμπορικοί και πολιτικοί κίνδυνοι που συνδέονται με τις εξαγωγές προς τις χώρες που αναφέρονται κατωτέρω είναι προσωρινά μη εμπορεύσιμοι έως τις 30 Ιουνίου 2021.

Βέλγιο	Κύπρος	Σλοβακία
Βουλγαρία	Λετονία	Φινλανδία
Τσεχική Δημοκρατία	Λιθουανία	Σουηδία
Δανία	Λουξεμβούργο	Ηνωμένο Βασίλειο
Γερμανία	Ουγγαρία	Αυστραλία
Εσθονία	Μάλτα	Καναδάς
Ιρλανδία	Κάτω Χώρες	Ισλανδία
Ελλάδα	Αυστρία	Ιαπωνία
Ισπανία	Πολωνία	Νέα Ζηλανδία
Γαλλία	Πορτογαλία	Νορβηγία
Κροατία	Ρουμανία	Ελβετία
Ιταλία	Σλοβενία	Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Πληροφορίες οι οποίες πρέπει να παρέχονται στον κατάλογο των υφιστάμενων μέτρων ενίσχυσης που εγκρίθηκαν βάσει του προσωρινού πλαισίου για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου COVID-19, για τα οποία κοινοποιείται στην Επιτροπή παράταση της περιόδου εφαρμογής και/ή παράταση των δυνατοτήτων εξόδου του κράτους από επιχειρήσεις βάσει του τμήματος 3.11

Κατάλογος υφιστάμενων μέτρων και προβλεπόμενη τροποποίηση			
Αριθμός κρατικής ενίσχυσης του εγκεκριμένου μέτρου ⁽¹⁾	Τίτλος	Κοινοποιηθείσα τροποποίηση	Επιβεβαιώστε ότι δεν υπάρχουν άλλες αλλαγές στο υφιστάμενο μέτρο

⁽¹⁾ Εάν το μέτρο έχει τροποποιηθεί, να αναφερθεί ο αριθμός της αρχικής απόφασης έγκρισης.